

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays,
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 257. — Štev. 257.

NEW YORK, MONDAY, NOVEMBER 2, 1936 — PONEDELJEK, 2. NOVEMBRA 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

'BORBA SE JE SELE PRICELA!' — PRAVI F. D. ROOSEVELT

V SOBOTO STA PREDSEDNIŠKA KANDIDATA ZAKLJUČILA DOLGO IN BURNO VOLILNO KAMPANJO

Roosevelt, Lehman in Wagner. — navdušeno pozdravljeni. — Predsednik Roosevelt je namignil, da bo v slučaju zopetne izvolitve nadaljeval s pričetim delom. — Za skrčenje delovnega časa in povišanje delavskih plač. — Landon je govoril v St. Louisu.

V soboto zvečer sta predsedniška kandidata — demokrat Roosevelt in republikanec Landon zaključila svojo volilno kampanjo. Roosevelt je govoril v New Yorku v Madison Square Garden, Landon pa v St. Louisu.

Včeraj je bil mir. Nocoj bosta pa oba predsedniška kandidata spregovorila še vsak par besed po radio, jutri bosta pa doma čakala izida volitev.

Landon je v St. Louisu pozival volilce: — Rešite ameriški vladni sistem! Napravite konec zapravljanju in ekstravaganci! Rešite deželo pred bankrotom, v katerega jo namerava pahniti Rooseveltova vlada!

Madison Square Garden v New Yorku je bil nabito poln, ko so se na govorniški tribuni pojavili predsednik Roosevelt, governor Lehman in senator Wagner. Ploskanja ni hotelo biti ne konca ne kraja.

Roosevelt je odgovoril "onim", ki molče o svojih načrtih, od demokratih pa zahtevajo, da pojasne svoje cilje.

Rekel je, da je njegova administracija šele začela boj za farmerje, delavce, lastnike hiš, za boljši bančni sistem, za potrebne in nezaposlene.

Poslušalce je opozoril na zadnjih dvanajst let republikanske administracije.

— Devet let, — je rekel, — so plesali okrog zlatega teleta, tem devetim letom je pa sledilo troje let stiske. Devet let so poslušali ljudje borzna poročila, za tem so pa tri leta stali v krušnih vrstah. Devet let navidežne prosperitete in tri leta črnega obupa.

— In sedaj prihajajo republikanci zopet s trditvijo, da je brezbrizna vlada najboljša vlada. Nikdar v zgodovini Združenih držav se ni združilo proti kakšnem kandidatu toliko temnih sil, kot jih je združenih proti meni. Sovražijo me, iz dna svojih src me sovražijo, jaz pa pozdravljam ta njihov erd.

— Zmaga je naša! — To prepričanje je bilo v Rooseveltovem govoru tako odločno izraženo, da ne more nihče dvomiti o njem.

Predsednik je zatrdil poslušalcem, da bo vlada z vso vmeno nadaljevala boj za skrajšanje delovnih ur in za višje mezde, da bo nastopila proti izkoriščevalcem delavstva v splošnem, prav posebno pa proti izkoriščevalcem delavstva v splošnem, prav posebno pa proti tistim gospodarjem, ki siliyo po znojilnicah ženske in nedoletne delati za sramotno nizke plače.

S tem je namignil, da bo obnovil NRA., če ne v stari, pa v novi obliki.

Ne glede na to, da so se skoro brez izjeme vsi ameriški kapitalisti takorekoč zarotili proti Rooseveltu, se mu obeta sijajna zmaga. Vse kapitalistično časopisje je proti njemu, toda vsa agitacija proti njemu se bo zvodenela.

Zanj so namreč skoro brez izjeme ameriški delavci in farmerji, torej ljudje, ki so bili pod zadnjo republikansko administracijo najbolj tepeni.

Preprosto ljudstvo namreč ni pozabilo zadnjih treh let Hooverove administracije in jih najbrž nikdar ne bo.

Zato bo pa oddalo Rooseveltu svoj glas in mu zajamčilo zmago.

Obstreljevanje Madrida zahtevalo 189 žrtev

MORNARIŠKA STAVKA SE ŠIRI

Vsa plovba od Alaske do južne Kalifornije počiva. — Stavka se je tudi razširila na atlantsko obrežje.

Vsled stavke mornarjev je vsa plovba med Alasko in južno Kalifornijo vstavljena.

Uradniki delavskega departv v New Yorku, San Franciscu in Washingtonu še vedno upajo, da bo stavka še pravočasno vstavljena, da se ne razširi na vse tri obale Združenih držav. To upanje naslanjajo na brzojavke, ki so jih prejeli od voditeljev stavke v San Franciscu.

Položaj je naslednji:

San Francisco: 57 parnikov v pristanišču in 18 skladišč za živež zaprtih; 1000 delavcev v skladiščih se je v stavki pridružil pristaniškim delavcem.

Portland, Ore.: 30 parnikov v pristanišču v Columbia River; 1500 pristaniških delavcev na stavki.

Baltimore, Md.: 700 mornarjev je sklenilo zaustiti 9 parnikov; 5000 pristaniških delavcev na stavki.

Boston, Mass.: En parnik v Bostonu, en parnik v Providence, R. I.

Chicago, Ill.: Štiri železniške družbe ne sprejmejo tovora za pacifiško obal.

Philadelphia, Pa.: 500 pristaniških delavcev zadržuje 2 parnika.

Mobile, Ala.: 350 pristaniških delavcev je zastavkalo.

San Pedro, Cal.: 22 parnikov zasidranih v pristanišču; 300 policistov vzdržuje red.

Seattle, Wash.: 1400 delavcev zastavkalo; 24 parnikov v pristanišču.

San Diego, Cal.: 200 stavkarjev, dva parnika počivata.

Alaska: Mestom Alaske proti pomanjkanje živeža. Nekaj ladij počiva.

OBE STRANKI STA SI SVETI ZMAGE

Predsednik demokratske ga narodnega odbora, Farley, je rekel: — Republikanci bodo dobili samo v dveh državah absolutno večino, namreč v državah Maine in Vermont.

Republikanci so seveda drugačnega mnenja ter pravijo, da bo imel Landon par milijonov glasov večine.

Volilo bo 45 milijonov volilcev, torej pet milijonov več kot leta 1932.

Vremenski preroki pravijo, da bo vzhodno od Rocky Mountains deževno vreme; po zapadnih državah bo jasno.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

VOJAŠKE ZALOGE V SIBIRIJI

Rusija kopiči vojaške potreščine n a Daljnem Iztoku. — Skladišča so skrita pod zemljo.

MOSKVA, Rusija, 1. nov. — Ker smatra Rusija vojno z Japonsko za neizogibno, spravlja v svoja podzemna skladišča velikanske zaloge žita in drugega živeža, ki ga je nakupila v Avstraliji, Kanadi in Združenih državah.

Trgovski opazovalci so že davno vedeli, da ima Rusija velike težave pri prevozu blaga po železnici iz Evrope v Azijo. Vsled tega Rusija prodaja svoje evropsko žito v Evropi in ga kupuje v inozemstvu ter ga po morju prevaža v Vladivostok.

Vse te zaloge so namenjene za veliko armado, ki jo ima Rusija v Sibiriji. Sovjetska vlada hoče založiti svoja vojaška skladišča ob mančukovski meji, da bo armada preskrbljena z vsem potrebnim za najmanj eno leto.

O vsem tem pa vlada velika tajnost in nikdo ne ve, kako daleč so s tem programom sovjeti. Toda pristanišča v Vladivostoku in na velik promet; dospele zaloge so po železnicah naglo razpeljane v notranjost dežele.

Rusija tudi močno utrjuje transsibirsko železnico vzhodno od Bajkalskega jezera. — Vzhodno od Cite je ta železnica zelo izpostavljena sovražnim napadom in se vije 2000 milj v bližini mančukovske meje. Ako bi bila ta zveza pretrgana, tedaj bi bila armada na Daljnem Iztoku v veliki nevarnosti.

Kje se nahajajo ta skladišča, v katerih je spravljeno na milijone uniform, čevljev in drugega vojnega materijala, je znano samo poveljstvu rdeče armade.

Utrdbe in podzemna skladišča pa se ne nahajajo samo ob mančukovski meji, temveč tudi na meji proti Poljski in Rumunski.

OČE JE UMORIL HČER

OLIVE HILL, Ky., 30. okt. — 44letni Everett Sparks je danes priznal, da je s podganjim strupom usmrtil svojo štiri leta staro in pohabljenno hčer iz prvega zakona. Rekel je, da njegova druga žena otroka ni mogla videti in da se je hotela ločiti od njega.

— Sicer je pa bolje zanjo, če je mrtva, — je dostavil.

ZARADI POSTAVNEGA PRAZNIKA "VOLILNEGA DNE", NE IZIDE JUTRI "GLAS NARODA". PRIHODNJA ŠTEVILKA IZIDE V SREDO, 4. NOV. UPRAVA.

LEON TROCKI V IZGNANSTVU

Norveška policija L. Trockemu ne dovoli nobene obiska. — Trocki stanuje v udobni vili.

STORSAND, Norveška, 1. novembra. — Pod policijsko stražo podnevi in ponoči stanuje Leon Trocki v udobni, beli vili ob morju.

Nekoga solnčnega popoldneva je bil pripeljan v vilo in je prvokrat videl mogočni Oslo fjord. Prva njegova prošnja na policijo je bila, da mu je dovoljeno imeti odprto okno na fjord.

Vsak dan popoldne in zvečer sedi Trocki na verandi in gleda ladje, ki vozijo v Oslo in druga pristanišča.

Ker je popolnoma odrezen od svojih prijateljev in more policija vsak čas pregledati vsako njegovo delo, Trocki navadno piše dolgo v noč.

Njegovi stari prijatelji so ali mrtvi, ali pa so ga zapustili; mrtvi, ker so mu sledili, ali pa so ga zapustili, ker so izprevideli, da je njegov nauk napačen.

Nič ni bolj težavnega, kot priti v vilo, v kateri živi Trocki s svojo ženo. Straže stoje po vseh važnih krajih okoli vile.

Toda za policijskim zagrinjalom je Trocki vedno zelo zaposlen. In njegov odvetnik Michael Puntervold pravi, da je Trocki zadovoljen s svojim sedanjim življenjem.

Policija strogo cenzurira vse njegove brgojavke, pisma in telefonske pogovore.

Kot pravi njegov odvetnik, Trocki edino pogrša tajnika. Predno je bil pripeljan v vilo, je vsako svoje delo narekoval s svojima dvema tajnikoma. Sedaj pa mora vse pisati sam in s peresom, ker ne zna pisati na pisalni stroj.

Trocki vidi samo svojo ženo, eno dekle in policiste.

GOERING JE BOTROVAL 23. OTROKU

HOHENSTAATEN, Nemčija, 1. novembra. — Tukajšnja knetica Trenn je porodila danes triindvajsetega otroka — malo deklico. Zakonca Trenn imata 19 sinov in 4 hčere. Najmlajšemu otroku je botroval ministrijski predsednik Goering.

REPUBLIKANCI SO PRICELI OFENZIVO S TUJO POMOČJO

MADRID, Španska, 1. novembra. — Fašistični aeroplani so v soboto v štirih poletih nad Madridom dvakrat bombardirali mesto in je bilo v zadnjih zračnih napadih ubitih 189 oseb.

Aeroplani so dvakrat krožili nad mestom v preiskovalne svrhe. Nato pa so dvakrat metali na mesto bombe. Četrty polet je bil že izveden v mraku.

Sirene so pričele žvižgati, da se je prebivalstvo poskrilo. Protizračni topovi so pričeli grmeti, toda cilja niso zadeli. Sovražni aeroplani so leteli tako visoko, da jih ni bilo niti videti, niti slišati. Naenkrat pa so začele padati bombe.

Po bombardiranju so aeroplani odleteli proti zapadu in proti jugu ter med potom bombardirali Getafe, Pinto, Parlo in Torrigon. Ako je bilo v teh mestih kaj človeških žrtev, ni znano, toda v Parli je bilo zažganih več poslopij.

V plačilo za strahovito bombardiranje Madrida so republikanski letalci bombardirali fašistična letališča v Talavera de la Reina, v Salamanki in Sevilji.

Med ubitimi ljudmi so večinoma žene in otroci.

Kot naznanja madridska vlada, so njeni letalci povzročili veliko škodo na fašističnih letališčih. V Talaveri je bilo uničenih 20 aeroplanov, v Salamanki pa je bilo uničeno skoro celo zračno brodoge.

GETAFE, Španska, 1. nov. — Pri Matafi so fašisti pričeli proti ofenzivo ter so vstavili prodiranje republikancev, ki so se umaknili na črto le nekaj milj južno od Metafe.

Vladne čete so dvakrat na skočile Torrejon de Velasco, toda fašistični aeroplani so vsak napad odbili.

BARCELONA, Španska, 1. novembra. — Katalonska vlada je naglo mobilizirala armado 200,000 vojakov, ko so fašisti skušali izkrcati vojaštvo med Barcelono in francosko mejo. Vlada je obenem ukazala, da je Barcelona naglo utrjena.

Ko so fašistični aeroplani bombardirali Rosas, je vlada takoj poslala proti severu 40 tisoč vojakov.

LONDON, Anglija, 1. nov. — Španska državljanska vojna z vsakim dnem postaja večja nevarnost za Evropo, navzlic temu, da neumeševalni odbora prikriva pošiljanje tujega orožja obema španskima strankama.

Zadnjo ofenzivo je mogla pričeti madridska vlada samo z modernim francoskim in ruskim vojnim materijalom. Republikanci so najbrže dobili tanke, aeroplane in topove in mogoče celo vojaštvo. Sedanji aeroplani, ki jih imajo repub-

likanci, so v velikem nasprotju z aeroplani, ki so bili spočetka poslani madridski vladi, da se ustavlja proti modernemu orožju, ki sa ga uporniki dobili iz Nemčije in Italije.

Z vsakim dnem pa postaja večja nevarnost, da bo s te pomoči obema strankama dvignjeno zagrinjalo uradnega molčanja ter bo nastala na španskih tleh odkrita mednarodna vojna.

Francija je odločna v tem, da Katalonija ne sme pasti v fašistične roke. Ravno tako pa ste tudi odločni Nemčija in Italija, da republikanci ne smejo zmagati.

Nemčija in Italija s tem, da pomagata španskim upornikom, želita, da pride španska državljanska vojna na odprto polje, Anglija pa se naglo obojuje in skuša s pomočjo neumeševalnega odbora zavleči splošni spor med evropskimi državami. Anglija skrbi, da ste Francija in Rusija ogroženi na obeh straneh, da ne morete odkrito poseči v vojno, toda tajno zalagata španske republikance z vsem potrebnim orožjem.

EDGAR HOOVER PROTI PROSTITUCIJI

WASHINGTON, D. C., 31. oktobra. — J. Edgar Hoover, načelnik zveznega preiskovalnega urada, je izjavil, da bo nadaljeval boj proti belemu suženstvu, ki ga je začel meseca avgusta tekočega leta. Dosej je bilo aretiranih po vzhodnih državah nad sedemdeset ljudi, ki so kupčevali z dekleti.

POLOŽAJ SE JE ZNATNO IZBOLJŠAL

WASHINGTON, D. C., 1. novembra. — Tajnik Roper je objavil danes poročilo, v katerem primerja današnje razmere z rameram meseca marca leta 1932.

Leta 1932 je znašal narodni dohodek 39 tisoč milijonov dolarjev, dočim je letos narasel na 53 tisoč milijonov.

PAN-AMERIŠKA KONFERENCA

WASHINGTON, D. C., 1. novembra. — Predsednik F. D. Roosevelt je imenoval 8 delegatov za pan-ameriško konferenco, ki se prične 1. decembra v Buenos Airesu. Na čelu delegacije je državni tajnik Cordell Hull. Ta konferenca ima namen vzdrževati mir med ameriškim republikanci.

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
516 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče navede, da hitreje najdemo naslovnik.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

DOGODEK V FLORIDI

Komunistični predsedniški kandidat Earl Browder bo vse življenje pomnil letošnjo volilno kampanjo.

Ko je dospel v Terre Haute, mesto v Indiani, ga je dal zupan aretirati zaradi potepušstva.

Priložil se je, pa ni nič opravil.

Pred dvema tednoma je hotel govoriti v floridskem mestu Tampa.

Govorniška tribuna je bila okrašena z ameriški zastavami. Ko je začel govoriti, je planila proti njemu skupina ameriških legionarjev, ki so strgali z odra ameriško zastavo, zgrabili Browderja in ga začeli pehati proti izhodu. — Čuvajte zastavo, čuvajte zastavo, — je vzkliknil nekdo, kajti malo je minjalo, da ni legionar izpustil zastave iz rok in je bila nevarnost, da jo bo množica pohodila.

— Čuvajte zastavo!

Da, treba jo je čuvati in ščititi pred omadeževanjem. — Kajti ameriška zastava je simbol ameriških svobod in ameriške demokracije.

Tiste demokracije, ki jamči slehernemu pravico govora — tudi Browderju.

KERŽETOV "ČAS"

"Rad čitam "Glas Naroda", predvsem me pa zanimajo članki, ki jih piše "Pod vaško lipo" Frank Kerže. V vsaki številki naj bi bil tak članek, ali pa že vsaj dvakrat na teden. Tako čtivo, polno lepih in koristnih naukov, je res hvalevredno."

To je izrcep iz pisma, ki ga nam je poslal čitatelj iz Pennsylvanije. Sličnih priznanj bi lahko navedli na stotine.

Mr. Kerže, ki za svoje nesebično delo ni plačan, se zaenkrat še ni odločil objaviti več člankov na teden.

Ce pa hočete čitati več njegovih stvari, naročite par letnikov "Časa". Vsak letnik obsega skoro petsto strani.

V njih boste spoznali Mr. Keržeta, ne samo kot člankarja in politika, pač pa tudi kot pisatelja, pesnika in narodnega gospodarstvenika.

Letnike "Časa" ima v zalogi knjigarna "Glasa Naroda". — Čitajte opaz o tem v današnjem listu.

RUSI NA ŠPANSKEM

Iz glavnega stana španskega generala Franca poročajo, da je fašistično vojaštvo ujelo tristo Rusov, ki so se borili ob strani republikanskih čet.

Ce je to res, je na Španskem slednjic ustvarjeno ravnotežje. Doslej sta pomagala španskim fašistom Hitler in Musolini, dočim je bila republikanska armada navezana izključno le na svojo sposobnost in moč.

Ce se je pa Rusija dejansko zavzela za ogroženo špansko vlado, ne bo več dolgo, ko se bo vojna sreča, ki je bila doslej fašistom precej naklonjena, nagnila na drugo stran.

Iz Slovenije.

DESET LJUDI SE JE REŠILO

Ob državni cesti proti Mariboru, med hajdinsko šolo in Slovensko vasjo, stoji vas Skorba, v njej pa je na lični domačiji prebivala družina Jerneja Klariča. Usodna nesreča je hotela, da je lepa domačija skoro do tal uničena kot žrtev, zagotetnega požara. Ogenj je nastal 17. oktobra okrog 2. ure. Ker je bila domačija s slamo krita, je bilo mahoma vse v ognju: hiša z gospodarskim poslopjem vsi hlevi in skednji. Strahovito pokanje desk, ki so naglo zgorevale, je zbudilo gospodarja Jerneja in njegovo ženo Marijo. Planila sta iz postelje in posrečilo se jima je beg iz goreče hiše. Toda, kaj se bo zgodilo z njunimi osmimi otroki, ki so spali v zadnjem delu hiše, v posebni kamri? Otroci so stari od dva do 16 let. Silno pokanje je tudi nje prebudilo in pogumno so se začeli poganjati skozi okno vsi porvsti. Veža je bila že vsa v plamenu in tam niso mogli bežati, zato je bila res vsa sreča, da okno njihove kamre ni bilo omreženo z železnim križem, sicer bi vseh osem siromaškov našlo grozno smrt v plamenih.

ROPARSKI NAPAD

Aprila meseca je minulo šele 3 leta, od kar je bila na tako zverinski način umorjena Malči Anžlovarjeva v Sv. Roku pri Št. Vidu pri Stični, pa je bila nesrečna družina zopet deležna roparskega napada. V oči na 14. okt. okrog 1 po polnoči sta dva neznanca vdrla v sobo, kjer spe Anžlovarjevi. Prvi, maskiran z veliko brado, je ostal pri vratih, dočim je drugi, držeč v eni roki samokres, v drugi žepno svetiljko vse speče zbudil in z dokaj pritajenim nastopom zahteval od starega Anžlovarja denar in zlatino. Ko pa si je po prvem presenečenju Anžlovar opomogel, je začel klicati na pomoč, kar pa je naslednji hip ropar preprečil s tem, da mu je nastavil samokres na prsi in mu zagrozil naj bo tiho, sicer se bo končalo za Anžlovarja tragično. Poleg speča nekakinja 14letna Milica Hrovatova, ki je vsa trepetala v strahu, pa je med tem skušala priti na prosto, hotela alarmirati sosedo: pri vratih pa je naletela na drugega roparja, ki ji je zastavil pot in jo zapodil nazaj. Med tem je pa mama Anžlovarjeva pod silo groženj in v silnem strahu iz-

ročila roparju nad 400 Din, kolikor je pač imela, vendar je neznanec vztrajal pri tem, da mu morajo izročiti "jurje" in cekine. Le mil prošnja sta se dala roparja omehčati in pobegnili v noč.

NENADNA SMRT POSESTNIKA

V Št. Jurju pod Kumom je nenadno umrl 43letni Alojzij Čop, največji ondnotni posestnik. Pokojnik je bil daleč naokrog znan, posebno kot trgovec z lesom in kot šegav dobrodušnež. Pred dvema letoma so ga napadli neki fantje, ki so bili potem obsojeni na pol leta zapora. A medtem ko so oni bili deležni amnestije, je poškovani Čop trpel posledice in je hiral. V nedeljo zjutraj je rekel ženi, da gre k prvi maši. Ko pa se je vsedel na stol, je omahnil in je bil pri priči mrtev.

UBOJ PRIVASOVANJU

V Oseku pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah je 21letni posestniški sin Vinko Špandl iz ljubosunja zaklal 32letnega posestniškega sina Antona Majerja, ki se je pod oknom Plohllove hiše razgovarjal z izvoljenko. Majer je obležal v razparanem trebuhom in knalu izdihnil. Ubijalca so aretirali.

PREVELI SMO PREOSTALE LETNIKE

"ČASA"

ki ga je izdal in pisal

Frank Kerže

VSAM LETNIK IMA 12 ZVEZKOV PO 40 STRANI VELIKEGA FORMATA, torej je vsak letnik KNJIGA S SKORO 500 STRANMI

Čitali boste lepe povesti, razprave, nasvete za dom in zdravje in stotero drugega.

Zadnja prilika, da pridite do te revije, ker ni dosti zvezkov na razpolago.

Cena vsakega letnika je \$2.— za naročnike, za druge pa \$3.—

Imamo letnike od 1919 do 1927— razven letnika 1921, ki je razprodan.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18TH STREET
New York

Iz Jugoslavije.

KOLIKO JE ŽIDOV V JUGOSLAVIJI

Kakor imajo zagrebški Židje svoj list "Židov", tako so tudi beograjski Židje osnovali svoje glasilo "Beogradske Jevrejske Novine". Kakor zagrebški, tako je tudi beograjski židovski organ tednik. Urejuje ga Žiga Fellner. V prvi številki je za splošnost malo zanimivega. Interesantni so samo podatki o številu židovskega prebivalstva v Jugoslaviji. Po teh podatkih, ki so gotovo točni, živi v Jugoslaviji 71.570 židov. Porazdele se na večja mesta takole: v Beogradu jih živi 11.100 v Zagrebu 9500, v Sarajevu jih jih živi 9320, v Subotici 4270, v Novem Sadu 3698, v Osijeku 3220, v Petrogradu 1516, v Somboru 1332, v Varaždinu 1000 in v Senti 1000; skupaj jih v teh mestih živi okroglo 46.000. Ostali so razporejeni po drugih manjših mestih, trgih in vaseh, po večini v dunavski in savski banovini. Najmanj Židov je v dravski banovini — nekaj nad 1000. V Ljubljani pa ne doseže njih število niti enega stotaka. Pripomniti pa je treba, da je bilo leta 1910 v slovenskih krajih samo 167 Židov. Uvaževati pa je treba, da je bilo takrat Prekmurje, ki ima okrog 1000 Židov, pod Mađarsko. Število Židov v slovenskih krajih se torej ni znatno pomnožilo.

STRUPEN PAJK JO JE UGRIZNIL

V Dubrovniku je oni dan ugriznil velik strupen pajk neko ženo, ko je spala. Čim se je zbudila, je začutila na desni dojk skaleče bolečine. Dojka je bila otekla in temnomodra. Mož je odpeljal ženo v sanatorij, kjer ji je zdravnik prezel dojk, iz katere je izteklo precej zelenkaste tekočine. Možu se je zdelo čudno odškodnjenkrat ta oteklina. Preiskal je stanovanje in našel v nekem kotu velikega pajka. Pravi, da je bil velik kakor srednje velika krastača. V strahu, da bi pajk še njega ne ugriznil, ga je s palico pobil. Zdaj pa pravi, da mu je žal, ker bi se naravslavci gotovo zanimali za izredno velikega pajka.

STRAŠNA DRUŽINSKA TRAGEDIJA

V Gornji Bistrici na Hrvatskem se je odigrala strašna družinska tragedija. Gjurio Ljubič, znan kot velik prepirlji-

vec, se je sprl s svojim očetom Stjepanom, ki ga je že večkrat pretepel. Po prepiru s starim očetom je navalil se na svojega očeta in mu zagrozil, da ga bo ubil. Oče je zbežal skozi okno iz hiše, sin pa je skočil za njim in ko ga je dohitel, ga je podrl na tla. Ta čas je prihitel 13letni Ljubičev nečak. Videč, da stric pretepa starega očeta, je deček pograbil samokres in so odvedli na orožniško postajo.

NAD POL MILJONA DINARJEV V TERMOS STEKLENICI IN ELEK. BATERIJI

Te dni je prispel na Sušak dunajski trgovec Mozes, njemu pa se je pridružil trgovec Haumohl iz Reke. Cariniki so bili opozorjeni, da se pripravlja tihotapstvo velike količine jugoslov. denarja na Reko in so zaradi tega pozorno motrili oba trgovca. Mozes in njegov reški prijatelj sta se kakor drugi potniki podala v carinski urad ter dala v pregled tri kovčege. V dveh kovčegih je bilo samo perilo in tudi v tretjem ni bilo na prvi pogled ničesar sumljivega. Cariniku pa se je čudno zdelo, da sta v kovčegu kar dve veliki termos steklenici in, ko je eno odvil, je našel v njej zamotane tisočake. Tako so bili bankovci zmotani tudi v drugi steklenici in v električni svetiljki, vsega skupaj za pol milijona dinarjev. Denar je bil zaplenjen, trgovca pa sta pridržana na Sušaku.

OBSIL SE JE, DA NE BI BIL V BREME STARIŠEM

V vasi Perušić blizu Gospiča se je obesil krojaški pomočnik Dragotin Počrnić. S sosedom sta kvartala, pa sta se sprla in sosed ga je tako močno udaril s steklenico po roki, da mu je razklal dlan. Fant je odšel domov, kjer je tarnal, da bo staršem v breme, češ, da ne bo mogel več delati. Ponoči se je pa

PAIN-EXPELLER
Pomoč od strašnih bolečin nevarnije — takoj.
PAIN-EXPELLER
35c. in 70c. pri vseh lekarnarjih.

Peter Zgaga

Nedavno mi je sporočil rojak:

— V našem kraju je postar na devica, ki se strašno zgraža nad tvojo kolono. Pravi, da je pohujšljiva. Toda prečita jo vseno vsak dan sproti. Ker je pa malo gluhla, ne more drugače čitati kakor na glas. Da se ne pohujša, si pri čitanju ušesa zamaši.

— Izgubil sem vse, razen svojega poštenega imena in pa tistega, kar sem pravočasno prepisal na ženo, — je rekel patriot.

Ako ima zakonski mož otečene lice, ne moreš vedeti na prvi pogled, če ima slab zob ali hudo ženo.

Prijateljica se je v svoji najboljši prijateljici takole izpovedala:

— Vest me peče in ne morem drugače kot da ti vse razodenem. Tvoj mož me že dalj časa zalezuje. Sinoči me je pregovoril, da sva šla v gledališče, nato večerjat in slednjic v park, kjer mi je do treh zjutraj razkladal ljubezen. Vem, da nisem ravnala prav. Vest me je pekla, in zato sem prišla k tebi ter ti vse razodela.

— Oh, kaj bo to, — se je nasmešnila prijateljica, — kar potolaži se, jaz nisem čisto nič huda. Mar mi je moj dedec! Ampak glej, da tega ne izve moja zaseda. Ona je strašno ljubosumna na vsako, ki se pajdaži z mojim možem!

— Kako se prebijaš skozi krizo? — so vprašali rojaka. — Saksofon igram. — Kaj pa to pomeni? — To pomeni, da se ena luknja zamaši in druga odmaši.

V kinematografu je elektrika odpovedala. Gledalci so bili pol ure v popolni temi. Nastala je strahovita zmeda — takrat ko so zopet luči nažgali.

Malenkostno je iskati v veliki resnici malo pomoto. Velikodušno je pa iskati v veliki pomoti malo resnico.

Ponavadi smatra človek za noreca tistega človeka, ki noče z njim vred neumnosti uganjati.

Marsikdaj je bila že baklja, ki je imela namen razsvetliti ves svet, pogašena s kozarcem vode.

Ali še pomnite, kako je bilo nekoč v starem kraju? (Mogoče je še sedaj ponekod.) Osem jih je prišlo v gostilno in zahtevalo štefan vina. Štefan vina in en kozarec.

In vsi so pili iz istega kozarca in so dajali iz istega kozarca pit še gostom, sedečim pri drugih mizah.

Vremenski preroki pravijo, da bo prihodnja zima zelo mrzla. Pa kot kaže, se bo že prestalo tako ali tako.

Predsednik Roosevelt bo s svojimi odločnimi in strogi odredbami tako odvajal zakrknjena in zamrzla srca ameriških kapitalistov, da bodo imeli milijoni nezaposlenih delo in zaslužek, hrano, stanovanje, kurivo in obleko.

Ko imajo enkrat to, naj pa le brije burja, kolikor hoče.

Pomlad, ki bo zasijala po prihodnji zimi, bo res pomlad — ne samo v naravi, pač pa tudi v dušah, srcih in očeh.

Hitite

z božičnimi darili.

Ker nastajajo zaradi nestalnosti na denarnem trgu včasih precejšnje zamude pri dostavljanju denarnih pošiljatev, opozarjamo rojake, naj že sedaj odpošljejo svojcem v domovino denarna darila, namenjena za Božič.

Ce pošljete sedaj, vam lahko jamčimo, da bodo pošiljlatve pravočasno dospеле.

SLOVENIC PUBLISHING CO. (Travel Bureau)
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO			V ITALIJO		
Za \$ 2.55	Din. 100		Za \$ 6.50	Lir 100	
\$ 5.00	Din. 200		\$ 12.25	Lir 200	
\$ 7.20	Din. 300		\$ 30.00	Lir 500	
\$ 11.70	Din. 500		\$ 57.00	Lir 1000	
\$ 23.00	Din. 1000		\$ 112.50	Lir 2000	
\$ 45.00	Din. 2000		\$ 167.50	Lir 3000	

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO BO NAVEDENE CENE PODVŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo se boljše pogoje.

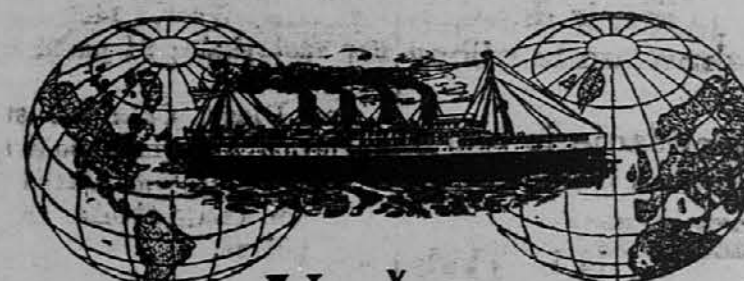
IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.35
\$ 15.—	\$ 15.—
\$ 20.—	\$ 21.—
\$ 40.—	\$ 41.25
\$ 50.—	\$ 51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačila v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRIŠTOJINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vred naše dolgotrajne skušnje vam zmoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedrjavljani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljamo vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

I. BUKOVINSKI, Pittsburgh, Pa.

POVEST O ZLOMLJENI NOGI

(Resnična zgodba.)

V bolnišnico Usmiljenja smo prejeli v soboto zvečer telefonsko obvestilo, da se je ravnokar prigodila velika avtomobilska nezgoda na mostu 22. ceste preko reke Monongahela. Vzrok nesreče: podivjani bik je prilomastil z neke farne na južni strani mesta. Ko se je trenutno ustavil tik pred mostom, je nekaj časa buljil, ne vedoč, kam naj jo ubere, ali kar po mostu ali pa bi bilo boljše široko strugo preplaviti, zlasti ker je bilo zelo vroče.

Po kratkem premisleku se je odločil na prvo, ker najbrže ni bil siguran dobrega plavanja in se je menda bal da bi utonil.

In zdajci je visel nad celim mostom Damoklejev meč, ne sicer da bi se podrl pod njegovo težo, ampak bilo je gori najmanj ducat avtoistov, in le srečnemu slučaju se je zahvaliti, da se ni zgodila več kot ena nesreča.

Voznik se je hotel izogniti nasproti drvečemu biku in je treščil s vso silo ob železno mostovo ograjo ter pokopal pod avtom vseh pet oseb. Bolniška ambulanca je dospela kar najhitreje na kraj nesreče, in ko so vlačili ponesrečenca iz strtega in preobrnjenega avtomobila, se je slišalo jokanje in stokanje: Moja roka, moja roka! Moja noga, moja zlomljena noga! Moja rebra, moja rebra!

Najhuje jo je skupila mlada deklica, ki je bila pobita po glavi in opraskana po kolenih, za nameček pa je imela še zlomljen tilnik, in za njo ni bilo več človeške pomoči. Ako imajo avtomobile tudi na onem svetu, si bo deklica prav gotovo stokrat premislila, predno se bo šla voziti.

Ko je ambulanca prispela v zavod, so bile bolniške sestre nemalo iznenadene, videč da so vsi nesrečniki, trije moški in dve dekleti, uslužbenci njihovega zavoda! Ali zdravnik je čakalo še večje presenečenje.

Zadnjega so prinesli ven iz voza moža s zlomljeno nogo, ki je venomer kričal, da je vse druge prepil: Moja noga, moja zlomljena noga! Moj, meni joj meni!

Siromak je bil zares pomilovanja vreden, kajti noga v hlačnici, ko so ga dvignili, mu je klenknila kakor prelomljena palica. Izgledalo je, da le še malo koža drži, in bolniške strežnice so v naglici pripravile in sterilizirale svetle instrumente, potrebne za amputacijo zlomljenega uda, in kajpada tudi na plinovo masko niso pozabile.

Le dve stvari niso mogli domnjeti: Da mož ni omedlel in pa nobenega krvavljenja ni bilo, niti znaka kake krvi!

Nesrečnega so z največjo previdnostjo in rahlostjo položili na operacijsko mizo, četudi se je na vso moč branil in protestiral: Nikar, nikar, pustite me v miru!

In ko so mu hlačnico razrezali in doli potegnili, so doktorji od začudenja kar poskočili radi prizora, ki se jim je nudil: noga je bila sicer res zlomljena, toda — umetna, gumijeva, gori nad kolonom.

Možakar je delal že dokaj let v bolnišnični perilnici in le malokdo je vedel za njegovo skrivnost, ker je bil tako spreten v hoji, da so vsi mislili, da je le nekoliko šepast radi nepopolnega stopala.

Učeni možje niso vedeli, da-li bi se smejali ali kleli, ker so bili tako za nos potegnjeni. Ampak raje so se smejali, ker se niso upali kleti v zavodu katoliških redovnic.

— Ali vam mar nisem branil, da me nikar ne vlečite na klavniško ploščo — se je mož zagovarjal, med tem ko si je odvezoval zlomljeno umetno nogo.

— Pa zakaj si vedno tako vpil? Moja noga, moja noga! Saj vendar nisi čutil nikakih bolečin — so ga doktorji karali.

— Ah, pa še kako me je bolelo! Le pomislite, pred malo več kot enim letom sem si nabavil novo nogo, najnovejšega modela in najboljšee kakovosti, za katero sem odšel 250 pristnih in težko priskrbljenih dolarjev. No, in zdaj ni za drugo nego za meč staro šaro, in privzeti si bom moral vsaj za nekaj časa staro, ki jo sem k sami sreči shranil. Pa bi se potem človek ne razjokal?

— Ampak srečen si pa le v nesreči, da nisi imel prave noge in si zato si priljubil veliko trpljenje — mu je dejal eden izmed zdravnikov.

— Oh, nikar ne govori tako — ga je zavrnil drugi doktor — kolega — revež je prav gotovo pretrpel dosti hudega takrat ko je res nogo izgubil.

— Ali prosim doktor, — se je oglašil možak — jaz nisem

prav nikoli trpel radi zlomljene noge.

— Ne? Ali si mar brezčuten za bolečine?

— Nikakor, ampak — tako sem bil rojen.

JOKAJOČE ŽIVALI

Slovite krokodilove solze obstoje samo v pregovoru. Dosti boljše opazovanje narave izdaja nemški govorni obrat, ki pravi o kakšnem človeku, da se "joče kakor tele." Prežvekovalci so namreč v resnici zmožni pretakati solze, saj imajo pod očesnimi votlinami slzno žlezo. Že dolgo vemo, da morejo jeleni in srne v smrtnem strahu pretakati solze, a po izjavah afriških lovcev gleda lepo, temno oko žirafe človeka, ki jo je smrtno ranil, s solznim pogledom. O velblodu pravijo njegovi poznavalci, da more v stiski in žalosti zelo lahko pretakati solze, a Sven Hedin celo trdi, da je sam večkrat videl, kako so se te živali, ki so njih gospodarji lepo ravnali z njimi, po vseh pravilih jokale, ko so začutile, da se jim bliža smrt in jim kri v žilah otrdeva. Sloviti polarni raziskovalec Pallas pravi, da imajo Tunguzi posebno metodo, da omehčajo velblodo, ki je vrgla mladiča, pa ga noče dojeti. Uporno mater privežejo h kolu v zemlji in nekoliko metrov od nje mladiča. Potem igra nekdo na kuro, neko vrsto violine, čim žalostnejše melodije. Velblodka prične poslušati in kmalu ne more več odtrgati pogleda od mladiča. Ker pa ne more do njega, se ji oko napolni z debelimi solzami. Ko so Tunguzi to nekaj časa gledali, odvežejo obe živali in materna ljubezen se pokaže potem na najbolj ganljiv način.

Solze v očeh psov je videti čisto. Ti spremljevalci človeka pričnejo po nasilni ločitvi ali iz drugih razlogov kaj lahko jokati. Isto trdijo o konjih, ki so svojim gospodarjem vdani. Velike solze so kapale iz njegovega očesa, pripoveduje Sven Hedin o svojem beleu v Tibetu, ko se je ves oslabljen, nenadno zgrudil in obležal na tleh. "Joče se," je dejal raziskovalec tibetski lama, ki ga je spremljal, "ker ne more več z nami, potem ko je doslej s častjo delil vse napore tega potovanja."

Neki raziskovalec, ki se je mudil na Malajskem otočju, je pri opicah opazoval, da se te živali čisto jočejo s pravimi solzami. To ne velja samo o navadnih morskih mačkah, temveč tudi o orangutanah in siamangih, ki jih sedaj upravičeno prištevajo med človeške opice. Siamangi so sploh zelo čustveni in se ne jočejo samo v žalosti temveč tudi v strahu.

Sesalci so sploh živali, ki v žalosti zelo lahko pretakajo solze. To vedo tudi lovci na mrože, ki pobijajo stare živali brez milosti pred očmi njih mladičev. Da pretakajo mroži pri tem kakor tjunli v podobnih prilikah solze prav na človeški način, sre teh robatih lovcev nič ne gane. Tudi oči poskočnih delfinov so videli napolniti se s solzami, ko so jih ribiči obkolili s svojimi čolni, jih napodili na plitko nabrežje in jih tu pobijali v tropih, kakor se je v srednjem veku čisto dogajalo. Da-li se jočejo tudi medvedi, kadar se jim po ranah bliža smrt, še ni ugotovljeno. O slonih pa to lahko mirno trdim. Ti orjaki pretakajo nereditko debele solze, če so jih neudarno oropali svobode.

To je pa le nekoliko primerov živali, pri katerih so opazovali, da se morejo po vseh pravih jokatih.

MATI UTOPILA TRI OTROKE

V mestecu Tovačevu na Českoslovaškem se je odigrala pretresljiva rodbinska tragedija. V Tovačevu se je nedavno preselila rodbina sedlarskega pomočnika Hoška Franca, ki je štela pet članov. Nedavno je Hoškova žena Božena v hipni duševni zmedenosti odvedla svoje tri otroke k bližnjemu mlinu, kjer je starejša dva zvezala skupaj z vrvo, in jo vrgla pod mlinska kolesa, za njima je pa vrgla še najmlajšega otroka, starega komaj pet mesecev. Končno je v samomorilnem namenu še sama skočila v vodo.

Nedolžne otročičke je odnesla voda naprej. Hoškova je pa zlezla na suho. Kmalu so vsa tri trupelca potegnili iz vode. Orožniki so mater aretirali in uvedli preiskavo, da se ugotovi, kaj jo je napotilo k temu strašnemu koraku.

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Z VELIKIH RUSKIH MANEVROV

Maršal S. M. Budeni (levi na sliki) in maršal A. I. Tegerov, šef generalnega štaba sovjetske armade, fotografirana tekom zadnjih manevrov.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

ROMANI

(Nadaljevanje.)

MALI LORD, spisal Frances Hodgson Burnett. 193 strani. Cena 80
Globoko zasnovana povest o otroku, ki gane od ljudnega čudaka. Deček je plod ameriške vzgoje, ki ne pozna ralk med bogatimi in reveži, pač pa zna razlikovati le med dobrim in slabim.

MALENKOSTI, spisal Ivan Albreht. 120 strani. Cena 30
Štiri zanimive črtice našega priznanega pisatelja.

MATERINA ŽRTEV. 240 strani. Cena 60
Zanimiva povest iz dalmatinskega življenja.

MILJONAR BREZ DENARJA, spisal C. Phillips Oppenheim. 92 strani. Cena 75
Do skrajnosti napet roman iz modernega življenja. Oppenheim je znan angleški romanopisec poznan po celim svetu.

MED PADARJI IN ZDRAVNIKI
Spisal Janko Kač. 119 strani. Cena 60
MIKLOVA ZALA, spisal dr. Jakob Sket. 116 str. Cena trda vez 60
Broširano
Zanimiva povest iz časa, ko so bili Turki v naši deželi.

MIMO ŽIVLJENJA, spisal Ivan Cankar. 230 str. Cena 80

MLADA LETA, (Jan. r. rreki), 188 str. 60

MLINARJEV JANEZ. Cena 50
Dejanje te povesti se vrši ob koncu srednjega veka in sicer v času, ko so bili Teharjani povisani zaradi svojega junaštva v plemiški stan.

MOŽJE, spisal Emerson Hough. 209 strani. Cena 1.50
Zanimivo delo, ki bo užajalo vsakemu čitatelju. Prevod prav nič ne zaostaja za originalom.

MOJE ŽIVLJENJE, spisal Ivan Cankar 168 str. 75

Ivan Cankar je prvak naših pisateljev. Ljudje, čijih duševnost opisuje, so pristno slovenski in opis njihovih značajev mora slehernega globoko prevzeti. "Moje življenje" je najpomembnejše delo Ivana Cankarja v zadnjih njegovih letih.

NADEŽNA NIKOLAJAVNA
Spisal V. M. Garšin. 112 strani. Cena 35
Junaki tega romana blodijo in tavajo skozi temo življenja. Vpenjajo se kvišku, a sredi pota omagajo.

NA KRVAVIH FOLJANAH, Matičič, s slikami Cena 1.50

NAŠA VAS, spisal Anton Novačan. 224 strani. — Cena 1.—
V zvezku je devet črtic povečanih iz naše lepe Stajerske. Pisatelj Novačan je nedosgljiv mojster v opisovanju značajev.

NAŠA LETA, spisal Milan Pugalj. 125 strani. — Cena vez. 70 Broš. 50
Knjiga vsebuje dvajset povesti pisatelja Pugalja, ki je poznal dušo dolenskega kmeta kot le malokdo.

NAŠI LJUDJE, spisal Alois Remec, 94 strani. Cena 40
Zanimiva povest iz časov, ko so bili Francozi na Vipavskem.

NOVA EROTIKA, spisal Ivan Kozman. Trdo vezano. 115 strani. Cena 70
Knjiga vsebuje "misli, ki so se rodile v človeku v prvih letih svetovne vojne."

PESMI V PROZI, spisal Chas. Baudelaire. 112 strani. Cena 80
Verna slika pretežnega velikomestnega življenja in spominov nanj.

PINGVINSKI OTOK, spisal Anatole France. 282 strani. Cena 60
To je satira na francoske pretekle in sedanje razmere. V tej knjigi je slavni francoski pisatelj najbolj drzen in brezobziren v svoji zabavilci.

PLAT ŽIVNA, spisal Leonid Andrejev. 131 str. Cena 40
Poleg naslovne povesti slavnega ruskega pisatelja vsebuje knjiga še dve, naznanč "Misel v megli" in "Brezdno."

PISANE ZGODBE, spisal Janko Kač. 113 str. 60
"Med Padarji in Zdravniki" ter "Pisane Zgodbe" je spisal naš poljudni pisatelj Kač, ki se je posebno posvetil s svojim znamenitim romanom "Grunt". Prva knjiga vsebuje 24, druga pa 18 kratkih in zanimivih povesti.

POSLEDNJI DNEVI POMPEJA (2 sv.) 1.25
POPOTNIKI, spisal Milan Pugalj. 95 strani. Cena 60

V tej knjigi je zbral znani slovenski pisatelj Pugalj deset črtic iz našega domačega življenja.

POVESTI IN SLIKE, spisal Ksaver Meško. — 79 strani. Cena 60
Knjiga vsebuje tri povesti našega priljubljenega pisatelja, mojstra v opisovanju. Njegov slog je izrazit, njegove misli so globoke in mehke. Posebno ženske so vpete za njegova dela.

PRAVICA KLADIVA, spisal Vladimir Levstik. 144 strani. Cena 50
Povest iz vojne dobe, k. se je v sredi vseh naših razrodnih ljudi porajala misel na edinstveno Jugoslavijo. Levstik je to klasično opisal. Z osvobodjenjem domovinske vojske tudi povest svoj višek.

PRED NEVIHTO, spisal I. Turgenjev. 96 str. Cena 35
Mojstersko delo slavnega ruskega pisatelja.

PRIHAJAJČ, spisal Fr. Detela. 157 strani. Cena 60
Kakor vse Detelove povesti, je tudi ta vzeta iz našega pristnega domačega življenja.

PRI STRICU, spisal Gangl, 111 strani 60

PRODANE DUŠE, spisal Jož Lakič. 160 str. Cena 60
Kdor hoče vedeti, kaj počno fašisti z našim ubogim ljudstvom na Krasu, naj prečita to pretresljivo zgodbo.

PTICE SELIVKE, Rabindranat Tagore. Trda vez. 84 strani. Cena 75
Prigovori, esaji in misli slavnega indijskega pisatelja.

RANJENA GRUDA
Spisal Ivan Albreht. 103 stran. Cena 35
Posebno zanimanje vzbuja ta povest po svoji aktualni vsebini, ki razmotriva uerče moderne probleme in pogoja v družbenem delu v vojno in povojno dobo.

RDEČA MEGLA, spisal Karl Figor. 192 strani. Cena 30

V širokem stilu zasnovan avanturističen roman znanega pisatelja, ki zna dejanje razplesti s tako čudovito fineso, da mora čitatelj nehoti z napetim pričakovanjem čitati do konca.

RENE MAUPERIN
Spisal Edmond de Goncourt. 230 str. Cena 40
Roman o dekletu iz visoke pariške družbe. Delo je polno fines in zanimivosti zlasti v risanju značajev.

ROMAN ZADNJEGA CESARJA HABSBURŽANOV 75

ROMANTIČNE DUŠE, spisal Ivan Cankar 87 strani. Cena 60

SANIN, spisal M. Arčbašev. 488 str. Cena 1.—
Te znameniti roman, ki je bil svojačasno na Ruskem in na Nemškem konfisciran, slika na realističen način ruskega inteligenta, malomeščana, oficirja, študenta, žida, žensko v okviru družine in samostojno učiteljico.

SIN MEDVEDJEGA LOVCA, spisal Karl May. 160 strani. Cena 30
Dejanje te lepe povesti se vrši na ameriškem Zapadu. Pestre slike iz indijanskega in pionirskega življenja. Mayu sicer očitajo, da ni bil nikdar v Ameriki, toda življenje na ameriškem Zapadu je znal dosti natančneje opisati kot amerisko, ki je živel tam.

SERIVNOST NAJENKE, povest. Trdo vezano. 93 strani. Cena 50
To je po naše prikojena povest, ki bo zanimala slehernega bralca. Hudim duševnim bojem glavnega junaka oziroma junakinje, sledita zaslužena sreča in zadovoljstvo.

SPISJE. Male povesti iz kmečkega življenja. — 67 strani. Cena 35

SLIKA DORIANA GRAYA, spisal Oscar Wilde. 301 strani. Cena 1.20
To je eden najbolj znanih spisov znamenitega angleškega pisatelja. Roman je izredno zanimiv po svojem stilu, po svoji fantastični vsebini, po svoji globoki miselnosti in napetosti, ki veže bralca z nemremagljivo silo nase.

SLIKE, spisal Ksaver Meško. 189 strani. Cena 60
Osem povesti, ki zaslužijo, da jih sleherni prečita.

STUDENT NAJ BO. — NAŠ VSAKDANJI KRUH, spisal F. K. Pinčgar. 80 strani. Cena 50
Naš mojsterski pripovednik nam nudi v teh dveh svojih delih obilo duševnega užitka.

RAHOTE VOJNE, spisal Bertha pl. Sutner. 228 strani. Cena 50
To je ena najslavnejših knjig, ki imajo namen vzbuditi v človeku stud do vojne. Počastni prizori so opisani točno in natančno. Vsaka mati bi morala čitati to knjigo, kajti to je izpoved žene in matere, ki je izgubila na bojišču svoje najdražje.

SVETLOBA IN SENCA, spisal dr. Fr. Betela. 176 strani. Trdo vezano. Cena 1.20
Naš znan pisatelj Detela je s tem svojim delom zopet posegel v naše preprosto življenje ter izoborno orisal značaje, ki nastopajo v njem.

TATIC, spisal France Bevk. Trda vez. 86 str. Cena 70
Naš izbrani primorski pisatelj nam daje v tej knjigi dve povesti, ki jih je posvetil svoji materi.

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, reko-mandirajte pismo.

KNJIGE POŠILJAMO POŠTNE PROSTO

Naslovite na: —

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Preživite BOŽIČ

V STARI DOMOVINI

Cunardova progra priredi tri izlete v staro domovino. Vsi trije izleti se bodo vršili v času, da bo slehernemu, ki se jih udeležil, moč preživeti božične praznike med svojci.

IZLETI SE VRŠE NA PARNIKIH:

QUEEN MARY

ki odpluje iz New Yorka:

dne 2. decembra ter 16. decembra

BERENGARIA

dne 9. decembra

Na prvem izletu bo spremljal izletnike MILAN EKEROVIC, član newyorškega urada Cunard Line; na drugem ALFRED MARKUS, ki je istotako član newyorškega urada; na tretjem pa HENRY WEBER, član čikaškega urada Cunard Line.

Za vse podrobnosti glede cen, potnih listov, povratnih dovoljenj itd., se obrnite na:

POTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Pot navzgor

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

18 ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

Džorževa mati je oba opazovala z neprijaznimi pogledi. Kako je njen sin povzdigoval to revno učiteljico! Kot bi bila kaka p rincesa ali kako prav posebno bitje. Komaj je mogla gledati, kako jo je oboževal.

Sploh — Džorž je po svoji zaroki postal popolnoma drug človek. Včasih je bil kar razposajen. In z Gito se je razgovarjal o stvarih, ki so bile materi tako tuje, da je nevedno zmajevala z glavo. Z grenko jezo je opazila, kako se je mlado dekle znalo prilagoditi njegovemu značaju in spremljati njegove visoko leteče misli.

"Neumnost," je vedno rekla mati, kadar je v njeni navzočnosti govoril v vznesenih besedah o svojih načrtih. Neumnost je bil za njo tudi razgovor med obema, kadar sta govorila o stvarih, ki so presežale njeno duševno obzorje. Na Gito se je hudovala, ker ni pomirjevalno vplivala na Džorža, kot je sama vedno delala in se je jezila tembolj, ker je zapazila, kako zelo ji je bil Džorž hvaležen za njeno razumevanje. Tudi d rugače je pogosto prišlo do nesporazuma med mladima zaročencema in materjo. Ko so kupovali pohištvo za Gitin denar, je mati vedno hotela kaj praktičnega, Džorž in Gita pa vedno kaj lepega. Ako se niso mogli pogovoriti, se je morala mati podati. In to jo je zelo užalilo.

V steni, ki je ločila oba stanovanja, so napravili vrata. V starem stanovanju je bila kuhinja, materina spalnica in stanovanjska soba. Džorževa spalnica je bila poleg novega stanovanja, in je bila premenjena v majhen salon, novi dve sobi pa ste bili obednica in spalnica mladega para. Ker je bilo stanovanje v predmestju Berlina, ni bilo predrago.

Salon je bil pravzaprav kot nevtralna tla. Vezal in ločil je obadva stanovanja. Tako je mogla biti mati, če je hotela, popolnoma za sebe, in ravno tako tudi Džorž in Gita. Vsak je imel kraljestvo za sebe.

Pri izbiri poročne obleke je bil tudi prepričan. Gita je željno hotela imeti belo obleko, če bi bila še tako priprosta. Mati je temu nasprotovala. Bela obleka, kako nepraktična! Kolikokrat bi jo mogla Gita obleči? Brez vsake koristi bi visela v omari, ko je enkrat doslužila svojemu namenu. Črna židana obleka bi bila mnogo boljše, nositi bi jo mogla pri vsaki priložnosti in bi več let bila dobra.

Gita ji hoče dopovedati, da bi črna obleka pri poroki napravila žalosten utis. Samo enkrat, samo sedaj je hotela imeti belo obleko. In če je ne bi več mogla rabiti, bi ji bilo popolnoma prav. V druge namene ni smela biti oskrnjena. Džorž je videl, da ima Gita popolnoma prav in da mora biti pri tem praktična stran izpuščena.

Njegova mati se je zaman razvnela nad to "neumnostjo". Neumnost pa je zmagala tudi tukaj.

In pride dan, ko sta imela biti Džorž in Gita zvezana za življenje.

Mlada nevesta stoji v mični beli obleki v svoji sobi in se ogleduje v majhnem ogledalu. Pri pogledu same sebe se strese; tako tuja, tako lepa se zdi sama sebi v sneženi krasoti. Julija Škraba stoji ginjena pred njo in vedno ravna njeno obleko, da je bilo vse v redu in da ni bilo kake gube. Pri tem opravi pa si mora vedno skrivaj otrniti solzo.

Ko je bila Gita gotova, pokliče gospodična Škraba obe sestanovalki, ki ste se tudi praznično oblekli, ker ste bili povabljeni k poroki.

Obe gospodični občudujeta nevesto in gospodična Stegnar ji še poravna neko gubo, gospodična Vintar pa vzdihne.

Ko je gospodična Škraba izrazila svoje občudovanje, hiti v svojo sobo, da se praznično obleče. Gito je veljalo mnogo tuda, da ji je odgovorila rdečo pentljo. Mesto nje je blestela velika zlata broša, dedščina po njeni materi, na ovratniku sive židane obleke.

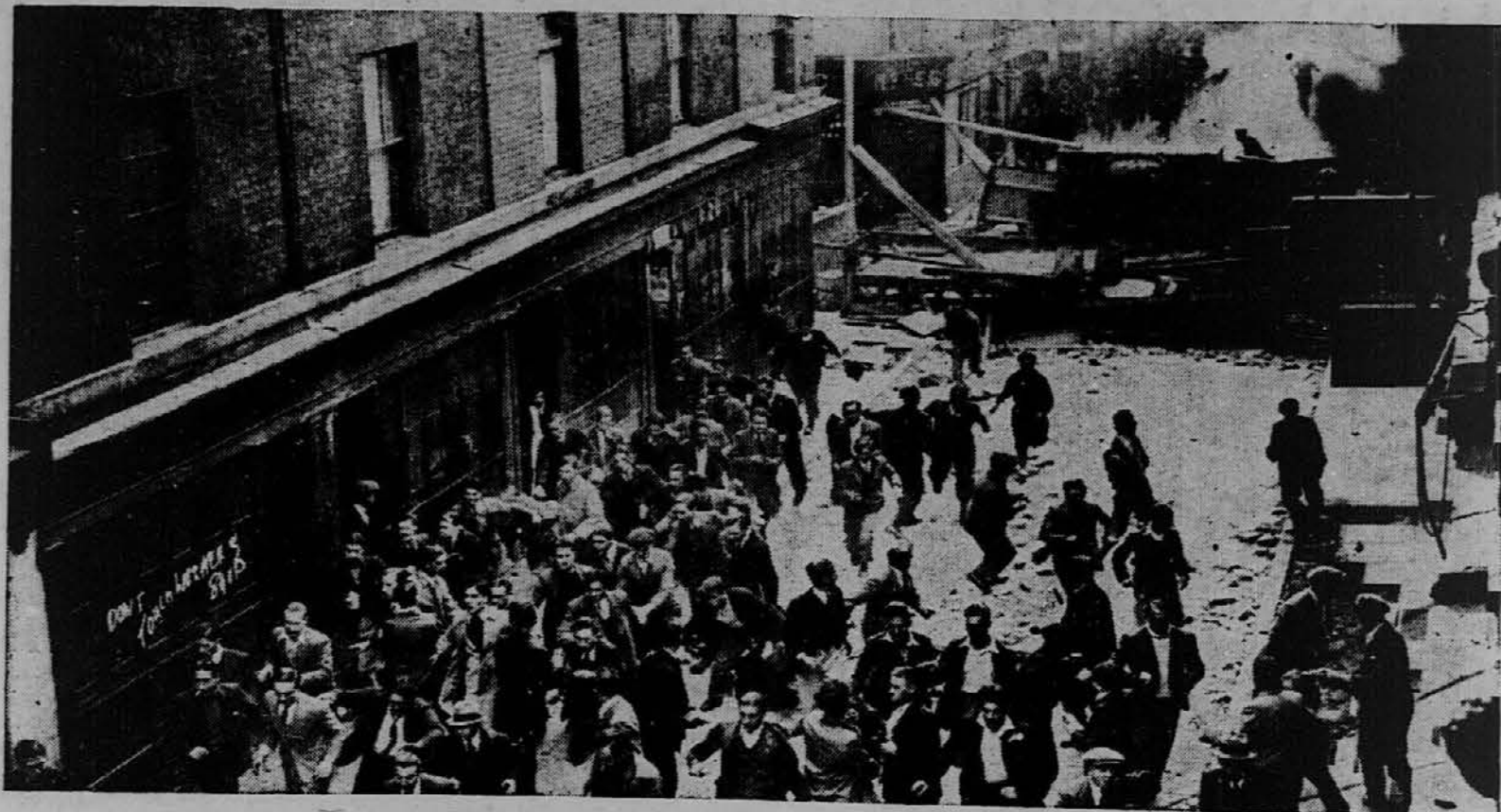
Na ženitovanju, ki so ga obhajali v bližnji restavraciji, je Herman Hartman skrbel za veselo razpoloženje. Bil je posebno nadarjen za to, da je vsakomur znal razvezati jezik. Z gospodično Stegnarjevo se je razgovarjal o ženskih pravilih, z Albertino Vintarjevo o krivični usodi. Z gospodično Škrabovo, ki jo je zadnje čase pogosto srečal pri Feldmanovih, je govoril o Giti, ki je vedel, kako zelo je bila Gita pri njej v veljavi. Celo pri gospej Feldmanovi je dosegel, da se je raztajala, ko je govoril o podražljivci mesa. Nekaj gospodov iz Džorževe tovarne, ki so v imenu tovarniškega osebja prinesli poročna darila, se je vsled Hartmanove živahnosti ojunalo in so zapeli nekaj pesmi, ker so pripadali k nekemu pevskemu društvu. Tenorju je sicer v višini vedno odpovedal glas, basist pa je vedno pozabil na besede, toda ploskanja so bili navzgor temu deležni. Bilo je zelo spodbudno petje in če jih slednjič Hartman ne bi vstavil, bi peli še danes.

Gita in Džorž sta si prihranila nekaj sto mark. S tem sta hotela čez Veliko noč oditi na kratko ženitvanjsko potovanje v Potsdam. Tam sta se nastanila v majhnem hotelu ter sta se dva dni veselila blažene prostosti. V Babelsberger parku, na terasah Sansoucijs in v lepih gozdovih, ki so blesteli v prvi pomladanski krasoti, sta preživela užitek polne ure, ki sta si jih za vedno utisnila v svoj spomin. Preživela sta oba dneva, kot od solnce obsevane pravljice. Gita je pela in vriskala. Pripovedovala je zopet pravljice in dopovedala sebi in Džoržu, da sta izgubljena kraljeva otroka, ki sta se ognila dvornim običajem. Bila sta krasna dneva polna nepopisne blaženosti.

Ko se je mladi par vrnil s svojega izleta v pravljico deželo, je ležal na njunih leih solčni sijaj. Džorževa mati ju je vedno skrivaj pogledovala. Življenje vseh treh je naglo zavzelo reden potek. Gita je pospravljala svoje sobe, medtem ko je njena tašča oskrbovala kuhinjo in svoje kraljestvo. Družinsko blagajno je obdržala v svojih rokah stara žena. Določevala je tudi v gospodinjstvu, izbirala jedi in sama kupovala. Mlada žena se je vklonila vsemu, četudi bi v marsičem rada gospodinjila po svoje.

(Dalje prihodnjik.)

BARIKADE NA LONDONSKIH ULICAH

Policija razganja komuniste in druge protifašiste, ki so postavili na londonskih cestah barikade, da preprečijo parado črnosrajčnikov, katerim načeljuje Oswald Mosley. V izgredih je bilo ranjenih dvesto oseb.

SKRIVNOSTEN UMOR

V pristaniški četrti Marseilla se je zgodil pred kratkim umor, ki dela policiji velike preglavice. Ribiči so potegnili iz morja truplo tridesetletne ženske. Truplo je moralo biti že več dni v vodi in je kazalo več ran. To pa niso bili običajne rane, temveč je ugotovila preiskava o njih, da so bili morileci na teh mestih vbrizgnili v telo neki indijski strup. Nadaljna preiskava je dognala še druge nenavadne stvari. Mož umorjenke je deloval več let kot uradnik neke velike tvrdke v Zadnji Indiji in si je tam s se vedno nepojasnjenim nakupom kipa nekega božanstva. Nakopal jezo domačih duhovnikov.

Pred kratkim pa je v večerini uri prišla v stanovanje tega moža, nekoga Guerina, mlada Indijka. Mož ni bilo doma, sprejela jo je njegova žena. Sprva je sploh ni hotela sprejeti, kakor je izpovedala sobarica, toda Indijka se ni dala odgnati. Končno ji je Guerinovova dovolila, da stopi v salon in tam je sobarica slišala, kako je dejala gospe: "Gospa, gre za vašega moža. Rada bi vas pripravila. Primerila se mu je nesreča." Guerinovova se je od strahu skoraj onesvestila, toda Indijka jo je pomirila: "Ni mrtev. Še vedno živi. Je pa težko ranjen."

Več ni hotela povedati in je Guerinovovo pozvala, naj ji sledi, prej pa naj vzame doma gaze in obvez. Ker ga v stanovanju ni bilo, sta stopili obe ženi.

CIGAN, KI JE BIL ODLIKOVAN

Beograjsko "Vreme" obširno opisuje bedno življenje cigana Ameda Amedovića, ki je bil odlikovan s Karadjordjevo zvezdo z meči in živi zdaj s svojo številno družino v neki baraki v okolici Leskoveca. Mož je bil na frontah od leta 1912 do konca svetovne vojne, najvišje odlikovanje za hrabrost pa si je zaslužil v hudih bitkah pri kapetanovi četi, pri Krupnju. Vsi smo se hrabro borili. Sli smo naprej in odlikovanje sem dobil, ker sem pač ostal živ. Tako pripoveduje skromni junaški cigan. Od države dobiva mesečno podporo 100 Din, k združenju odlikovane s Karadjordjevo zvezdo pa ne more pristopiti, ker nima denarja za članarino.

POSVEČENO KAMENJE

Napačno je naše mnenje, če mislimo, da živijo divjaki kar tako tjavendan in le za zabave, ples in veselice. Vendar praznujejo vselej takrat, kadar se jim obnese lov ali že postavi jo kako večjo stavbo. Zmeraj pa določi poglavar, kdaj naj bodo plesi. Le s poglavarjevim dovoljenjem smejo bobnati in bobne ima le on spravljene v svoji hiši. — Za ples se okrasijo Papuanci po svoje; večina z listjem palm, s perjem ptičev in z biseri; lasje se jim še bolj bleščejo v olju in rdečilu. Ko v dveh kolobarjih rajajo, tudi pojejo in vsak Papuaneec zna po več melodij, ki se jih naučijo drug od drugega in jih zapojejo s polnim, čistim glasom.

Starešine sedijo okrog ognja in molče opazujejo rajanje mladine. Na gričih ždi otroci in matere, ki so kar ponosne na svoje hčere in sinove, če se prav lepo kretajo v vrstah plesalcev. — Ko ples poneha, pridejo tudi kako gledališko igro, vendar ne v našem pomenu. Igralsko umetnost pa ima vsak Papuaneec že kar v krvi, vendar so ti gledališki prizori kaj preprosti, so le kratki nastopi, ki prikazujejo dogodke iz vsakdanjega domačega življenja.

Posebno ljubezen izkazujejo Papuanci nekaterim kamenjem, ki pravijo o njih, da so "uro-po" — duhovi — ki so padli iz nebes ali pa so priležili iz zemlje. Vsak tak kamen ima svoje ime in hranijo jih po svojih kožah in so prepričani, da jih varujejo boleznim in besov. To posvečeno kamenje delijo na možko, žensko in otroško kamenje. Zaverovani so vanje, kakor pač le morejo biti taki prirodnim ljudje, kot so Papuanci, povezani z zemljo.

CALLESOV POLBRAT ARETIRAN

MEXICO CITY, Mehika, 31. oktobra. — Danes je bil tukaj aretiran Arturo Calles, ker je poveril za 319,000 pesos — \$88,363 — poštne znamke. Arturo je polbrat Plutarca Elias Callesa, bivšega predsednika, ki živi v izgnanstvu.

POZOR NAROČNIKI!

Pazite na številke poleg naslova, ki vam jasno govorijo, kdaj imate plačano naročnino. Obnovite jo, da nam ne bo treba pošiljati opominov. Z redno obnovitvijo prihranite nam delo in stroške, sebi pa zagajate redno dostavljanje lista. Resno Vas prosimo, da vpoštevate to opozorilo!

Uprava "Glas Naroda"

SAMOMOR ZALJUBLJENEGA KMETA

Te dni se je zastrupil v vasi Bela pri Ivanju 42-letni Valent Vinek. Popil je večjo količino solne kisline in v silnih mukah je izdihnil. Bil je oženjen in v zakonu je imel enega otroka, pa ga je žena zapustila, ker je dobival hude živčne napade, tako da je večkrat pobesnel in so ga morali poslati v umobolnico. Po povratku se je zaljubil v 18-letno hčerko domačega mlinarja Angelo Laskovič, ki ga pa ni marala. Komu je to povedala, je obupal nad življenjem in se zastrupil.

VOLKOVI SO VDRILI V DŽAMIJO

V dvorišče Jaja-pašine džamije v Skoplju so vdrla volkovi ter zaklali čuvaju muslimanskega svetišča štiri ovce. Čuvaj in njegovi ljudje so ubili enega volka, ki se je tako nažrl, da ni mogel preskočiti nizkega obzidja. V najbližnje okolice Skoplja je volkove prignala zgodnja zima. Preden so volkovi vdrli na dvorišče džamije, so se v večji tolpi pojavili na neki pristavi pri Kiseli vodi.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretje leto. Da nam priljubite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO:
Pueblo, Peter Cullig, A. Saffel
Walsenburg, M. J. Bavuk

INDIANA:
Indianapolis, Fr. Zupančič

ILLINOIS:
Chicago, J. Bevil, J. Lukanich
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero, in Illinois)
Joliet, Mary Bambich
La Salle, J. Spelch
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Joe Zelene

KANSAS:
Girard in okolica, Joseph Močnik

MARYLAND:
Kittzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN:
Detroit, Frank Stular

MINNESOTA:
Chisholm, Frank Gouze
Ely, Jos. J. Peschel
Eveleth, Louis Gouze
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatich

MONTANA:
Roundup, M. M. Panlan
Washoe, L. Champa

NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick
NEW YORK:
Gowanda, Karl Struhsa
Little Falls, Frank Maslo

OHIO:
Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Reznik, John Slarunk
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumsa
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:
Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA:
Broughton, Anton Ipavec
Conemaugh, J. Brezovec
Coverdale in okolica, M. Rupnik
Export, Louis Zupančič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polants
Krayn, Ant. Taučelj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Zust
Pittsburgh, J. Pogačar, Philip Progar

STEELTON, A. Mren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan
WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, Fr. Skok
Sheboygan, Joseph Kakeč

WYOMING:
Rock Springs, Louis Tauscher
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik ima potrdilo na svojo, katero je prejel. Zastopnike tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

DOMAČE ŽIVALI. 72 strani. Cena	30
GODČEVSKI KATEKIZEM. 61 strani. Cena	25
EUMORESKE IN GROTESKE. 180 strani. Cena	30
Trda vez. Cena	1.-
12 KRATKOČASNIH ZGODBIC. 72 str. Cena	25
PO STRANI KLOBUK. 159 strani. Cena	50
POL LITRA VIPAVCA. spisal Feigl. 136 str. Cena	60
PREDTRŽANI, PREŠERN IN DRUGI SVETNIKI V GRAMOFONU. 118 strani. Cena ..	25
SANJSKA KNJIGA	60
SANJSKA KNJIGA	90
SLOVENSKI ŠALJIVEC. 90 strani. Cena	40
SPAKE IN SATIRE. 150 strani. Cena	90
TIK ZA FRONTO. 150 strani. Cena	70
TOKRAJ IN ONKRAJ SOTLE. 67 strani. Cena ..	30
TRENUTEK ODDIHA	50
(Knjiga vsebuje tudi šaloigro "Vse naše"). 180 strani. Cena	50
VELIKA ARABSKA SANJSKA KNJIGA	150
VESELE POVESTI. 79 strani. Cena	35
ŽENINI NAŠE KOPRNELE. 111 strani. Cena ..	45

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI: